

“Prevečkrat se ne cenimo dovolj”

“Ogromno zmoremo in znamo, po nepotrebnem si ne zaupamo, ne verjamemo vase.”

Glas žensk po vsem svetu je iz dneva v dan glasnejši. Po zahtevah filmskih zvezdnic po popolni enakopravnosti se beseda počasi širi na vsa področja človeškega ustvarjanja, tudi v gledališče, ki je bilo še stoletja nazaj v domeni moških. Pokukali smo v **Mestno gledališče ljubljansko**, kjer med igralci vlada odlično vzdušje, po besedah igralka Bernarde Oman, ki je prevzela svoj delež vlog v predstavi *Vse o ženskah*, pa tudi vzajemno spoštovanje med spoloma.

Kljub temu pa si tudi slovenske igralko želijo, da bi se na odrskih deskah večkrat pojavili tudi močni ženski značaji, saj se zdi, da so ženske kljub sodobnim smernicam še vedno v senci moških likov.

Story: Ne le nedavni zlati globusi, temveč tudi vsesplošno svetovno dogajanje vedno bolj opeva žensko moč, energijo. Kako sami danes gledate na tovrstno, v 21. stoletju še vedno perečo tematiko?

Prepričana sem, da se na tem področju res nekaj spreminja, premika, žensko mnenje in ženske odločitve dobivajo neko širšo družbeno pozornost, priznanje. Mislim, da ženske že od nekdaj podpirajo najmanj tri vogale hiše, stojijo za uspešnimi moškimi, delo opravljajo enako dobro ali celo boljše kot moški ...

Verjamem, da so bile pogosto močnejše, vendar jim ni bilo dano enakovredno priznanje za njihov trud, delo in plačilo. V zadnjem času pa se mi zdi, da se to spreminja.

Story: Najglasnejše so bile zahteve v filmskem svetu, kako pa je v gledališču?

Gledališče temelji na dramatik, kjer je in je bil že skozi zgodovino večji delež boljših moških kot ženskih vlog. Mislim, da nas močno prekašajo tudi v številčnosti vlog. Vpliv in moč, ki ju izražajo moški liki v nasprotju z ženskimi. Razkorak je velik. Igralke smo tako zelo vesele vsakega teksta, kjer imamo škarje in platno v rokah ženske, čeprav so moški, v pogovorih in mislih, ves čas prisotni. Ali pa da ženske vloge niso le podpora ter okrasje moškemu, temveč so lahko suverene in samostojne. Želim si, da bi v sodobni dramatik ženske dobile večji fokus. Zelo malo je tekstov, v katerih bi prevladovali odlični ženski liki, moški imajo tudi tu več sreče.

Story: Sami že dolgo časa korakate po gledališki poti, ste v tem času opazili kakšne spremembe v odnosu med spoloma?

Ne, nisem. Odnosi med nami so dobri, profesionalni in prijateljski in kot igralka se nikoli nisem počutila manj spoštovano s strani moških kolegov.

Story: Kaj sicer sami pogrešate pri ženskih likih? Kakšni bi bili, če bi jih lahko oblikovali sami?

Vsekakor si želim več samostojnosti in neodvisnosti ženskih značajev. Pogosto, sploh pri klasičnih tekstih, so ženski liki v funkciji moških. Oni imajo moč, vpliv, odločitve ... Ženske jim služimo, podpiramo, smo njihov okras.

Story: V predstavi Vse o ženskah s Karin Komljanec in Jette Ostan Verjup odstirale tančice povsem vsakdanjih ženskih likov. Kaj vam je pri predstavi najbolj všeč? Kako ste se lotile ustvarjanja značajev?

Za tako velik uspeh predstave in za tako dobro analizirane odnose ter razplastene like ima poleg nas treh veliko zaslugo režiserka predstave Barbara Hfeng Samobor. Študij je bil zelo, zelo dober, poglobljen in prijateljski. Barbarine izkušnje in opazovanje odnosov in ljudi,

njene kapilarne analize so nam omogočili, da smo se tako dobro usidrale v like. Vmes, v teh 13 letih, smo se spremenile, postale mame, babice, doživele življenje, ki ga ob študiju še nismo poznale, pa vendarle tudi zdaj enako suvereno stojimo za vsem, kar se dogaja na odru. Naše ponovitve predstav niso kar neko ponavljanje, ampak še vedno pristno in žlahtno igranje, ker imamo tako dobro podlago za to.

Story: V predstavi spoznamo sestre, mame, tašče, babice, hčere ...

Katera izmed tovrstnih vlog vam je najbližje?

Nobena in vse. Starke po letih še nisem doživela, pa vendar jo imam najraje. Vsaka vloga se naseli vame in je potem moja. Dala sem ji del sebe in našla razloge za vse njene situacije. Vsako vlogo zagovarjam. Postane moja in jaz del nje.

Story: Ali pri ustvarjanju likov črpate snov tudi iz lastnega življenja?

Seveda, nekeje se lahko vpletam bolj, druge manj. Delo igralka je tudi raziskovanje samega sebe in pogosto v sebi

najdem marsikaj, za kar sploh nisem vedela, da imam. Zdi se mi, da je v vsakem človeku, ne le v igralcu, veliko več, kot se zdi na prvi pogled. Ni pa nujno, da je povezano z življenjsko izkušnjo, le v tebi je.

Story: Predstava je kot nalašč za obdobje, v katerem smo trenutno. Ženske smo namreč podrejene številnim pričakovanjem družbe. Kako sami gledate na to?

Z leti sem vedno bolj prepričana, da si mora vsaka ženska sama postaviti merila. Pričakovanja so velika,

ženske pa menimo, da jih moramo uresničiti. Lažje bi nam bilo, če bi znale bolj spoštovati sebe, če bi bile bolj zadovoljne s sabo, ne meneč se za pričakovanja okolice. Prevečkrat se ne cenimo dovolj, zahtevamo službe, vzgoje otrok, lepotnih zapovedi ... pa ni konca. Zato se poskušamo vsakodnevno dokazovati. V službi, doma, med prijateljicami. Delovati moramo popolno, ob tem speči torto za otroški rojstni dan, zdrgniti kopalnico in biti v službi najboljše ... Ob tem se izčrpamo, izgorimo. Mislim,

“Odnosi med nami so dobri, profesionalni in prijateljski in kot igralka se nikoli nisem počutila manj spoštovano s strani moških kolegov.”

da bi se morale bolj čuvati in ceniti.

Story: Katero izmed obdobj pa ste sami občutili kot najtežavnejše?

Puberteto, pozneje pa začetno obdobje moje gledališke poti. Negotovost, pomanjkanje zaupanja vase.

Story: Negotovost je v ženskah prisotna še danes, ne glede na leta.

Zakaj bi bile negotove? Zaradi zapovedi in meril družbe? Žal. Fajn smo! Dobre smo! Ogromno zmoremo in znamo, po nepotrebnem si ne zaupamo, ne verjamemo vase.

Story: Kako se počutite v ženski koži? Kaj je po vašem mnenju največja prednost pregovorno nežnejšega spola?

Morda bo zvenelo neumno, morda celo klišejsko. Čudovitost, da rodimo otroke in da smo z njimi povezane za vedno. Ta simbioza med mamo in otrokom vedno in za vedno. Ljubezen, ki se prenaša iz roda in rod, ker smo mame.

Story: Kaj bi želeli za konec položiti na dušo vsem ženskam, ki jih kljub čudovitosti gloda kanček negotovosti?

Spoštujmo se, imejmo se rade. Ohranimo dostojanstvo. Cenimo se. Pomagajmo si. Zavedajmo se, kako posebne smo. In seveda, prislusnimo tudi moškim.

Napisala Nika Arsovski
Fotografije Igor Zaplatil, Peter Giodani